

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku
Ekklesiastikē Istorìa, Eklogai Apo Tōn Istorion
Philostorgiu Kai Theodōru**

Theodoretus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

XIX. De Mauritii ducatu, deque ejus virtutibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

CAP. XIX.

De Mauricii ducatu, deque ejus virtutibus.

CÆTERUM Tiberius post mortem Justiniani, cum jam Imperialem coronam gestaret, Justiniano potestatem abrogavit, eò quòd non eadem qua prius felicitate adversus Barbaros uteretur. Mauricum verò ejus loco Magistrum Orientalis militiae constituit, qui genus quidem ac nomen ex seniore Roma traxerat: patriam verò habebat Arabisum, urbem Cappadociae, in quã novissimi ejus parentes se se receperant. Erat hic vir prudens ac solers, & usquequaque accuratus & constans. Qui cum in victu ac moribus constans esset atque exactissimus, nec gulæ unquam interserviv, iis duntaxat rebus utens quæ necessariae & paratu faciles essent: nec aliis voluptatibus quibus intemperantes homines se se oblectare solent. Vulgus hominum non facile ad colloquium admisit: nec aures promiscuè omnibus præbuit: quippe qui sciret illud quidem contemptum parere; hoc verò adulationi proximum esse. Rarò copiam dabat ipsam conveniendi, idque non nisi de rebus seriis. Superfluis autem sermonibus aures suas obturabat, non quidem cera, ut est apud Poëtam, sed ratione: ita ut optima aurium clavis esset ratio, quæ opportune illas in colloquiis & aperiret & clauderet. Porro inscitiam, quæ mater est temeritatis, & ab ea disjunctam, ac nihilominus conjunctam ignaviam, ita à se depulerat, ut quoties in discrimen veniret, prudentiæ: quoties cunctaretur, securitati adscribendum esset. Quippe fortitudo ac prudentia opportunitatibus temporum, veluti equo cuidam insidebant, & habenas moderabantur juxta id quod utilitas Reipublicæ præcipiebat. Itaque quoties impetum aut remittebat aut relaxabat, id fiebat non sine mensura quadam atque ratione. Sed de hac re accuratius post hæc dicturi sumus. Qualis enim quantusque extiterit, Imperio ipsius reservandum est. Quod quidem mores ejus longe manifestius declaravit, dum liberam facultate quidvis agendi ei concessa, interna ejus omnibus patefecit. Hicigitur Mauricius, cum exercitu Romano in Persarum regionem ingressus, urbes & castella opportune admodum sita occupavit: tantamque prædam cepit, ut captivi

Κεφ. ιθ'.

Περί ἰσραηλῆος μαυρικίου, καὶ ἀρετῶν αὐτοῦ.

Ο Δέ γε πῦρειο, ἐπεί ἰσραηλιανὸς καὶ τὴν βαρβαρικὴν ἀδελφότητα τύχη καὶ τῆς βαρβαρῶν ἐξήτητο, παύει μὲν αὐτὸν τῆς δεξιᾶς, καὶ τὸν σέφανον ἀπειθέμεν καὶ ἰσραηλιανὸν λευσίταν. χρονονεὶ δὲ τῆς εἰσῆς ἐργασίᾳ γόν μαυρικίου, ἐλκοντα μὲν γῆρας ἐπὶ τὸνομα ἐκ τῆς πρεσβυτέρας ρώμης ἐκ τῆς τῶν πρεσβεχῶν παλίων, δρακίσιον παρὰ δὲ Ἰππυραφόμενον ἔκαππαδοκῶν ἐστίν ἀνδρα φρενήρη τε καὶ ἀγχίναν, καὶ παρὰ ἐν πᾶσιν ἀκερῆ τε καὶ ἀδότης. καὶ τὴν τε δαίταν, τῆς τε τροφῆς διασῆς τῶν καὶ ἀπέξομυθ, γαστρὸς τε ἐλεγχῆς, μόνοις τοῖς ἀναγκαίοις καὶ ἀποκεκοιχράμενος, τῶν τε ἀλλων ἀπαίτων, ἀπὸ ἐκδεδιημέρου ἐγκαλλιπίστου βίον. καὶ τῶν ἐπιδιδίξας τοῖς πολλοῖς ἐκ διασῆς δὲ, ἐδὲ τὰς ἀκοὰς ἀνήμερῶ. τὸ μὲν ἔδωκ ἐς ἀεὶ φερόμενον ἄγον. τὸ δὲ, ἐς ἀπορία φέρει. τὰς μὲν ἐν εἰς αὐτὸν εἰσῶδες σπαρτίνας παρῆχε, καὶ ταῦτα ἐσπυρδασῆσαν. καὶ τῶν ἀκοὰς τοῖς ἀεὶ φερόμεν καὶ κηρῶ καὶ τῶν ποίσην, λόγω δὲ μάλιστα ὡς ἀεὶς κλην αὐταῖς τὸν λόγον εἰσαδιδέτω ἐν ταῖς διαλέξεσι ἀνονηδσαι καὶ ἀποκλείουσαν ἀμαθίαν δὲ Ἰππυρατῶν μῆτέρα, καὶ δελίαν τῶν ἀπωμισμῶν καὶ σὺνδρον ἀυτῆς ἔτως ἀπώσατο. καὶ τὸ μὲν κινδύνευμα δὲ ἐβλίαν εἶναι, τῶν δὲ ὄκνον ἀσφάλαν, ἀνδρείας τε καὶ φρενήσεως τοῖς καιροῖς ὀχημένων, καὶ τὰς ἰσραηλιανῶν ἀνευρότων ἕως ὅταν ἡ χρῆσα Ἰππυρατοι καὶ τὴν ὑφῆσιν καὶ Ἰππυρασι ἀντικῶν ὀρμῶν, μέτρωτῶν καὶ ῥυθμῶν γήρειας. καὶ δὲ τελευταίον ἐν τοῖς ἐξῆς εἶρησε). καὶ τῶν γῆρας καὶ οἰῶ, τῆ βασιλεία φυλακίαν, καὶ τῶν ἀνδρα πρηνότερον διασῆσε, καὶ ἀντικῶν ἐξοικῆς τὰ ἐνδον ἀναπύξασα. καὶ τῶν οἰῶ οἰῶ μαυρικίου τὰς Ἰππυρατῶν ποικίλας μὲν κατὰ τῆς ὑπεροχίας, πόλιν καὶ φερίαν πέρσης Ἰππυρατῶν ἀντικῶν καὶ τὸσῶτῶν ἀειβάλετο, καὶ τῶν

τὰ σαγενδοθέλια αἰχμάλωτα ὀλοκλήρες
νήσους κ' πόλεις, ἀγρούς τε ἐρημωθέντας πρὸ χρο-
νῷ ἔξοικῆσαι, τὴν τε γλῶσσοι ἐνεργὸν καλῶσῃ-
σαδὲ πάντη πρὸς τὴν ἀγεωργίαν ἔσαν, στρα-
τόπεδά τε ἐξ αὐτῶν συστῆναι πολυάνδρα κ' ἵ-
πῶν ἄλλων ἐθνῶν μάλα γυνικῶς τε καὶ ἀν-
δρείως ἀγωνισάμενα. πληρωθῆναι δὲ καὶ πᾶ-
σι ἐστία τὰς οἰκείκας χρείας, ἐς τὸ κεφῶτα-
τον τῶν ἀνδραπόδων ἐκ ποιημένων.

Κεφ. κ'.

Ὡς δὲ χροσέλι κ' ἀδδαρμάνην τὸς παρῶν στρατηγῶν
ἐπίκοσε μαυρείου.

ΣΥΝΑΝΕΠΛΑΞΗ ἡ καὶ τοῖς ἀείροις πρῶτων, **B**
πρὸς τε ταμχοσρόην κ' ἀδδαρμάνην μὲν
ἀξιολόγως στρατῶν ἐπιστρατεύσασιν καὶ ὅπως
μὲν, ὅτι, καὶ ὅπῃ πρὸς ἑσπέρην, ἄλλοι γε-
φύλων, ἢ καὶ πρὸς ἡμῶν ἰσως ἐν ἐτέρῳ λελέ-
ξθαι πόνω, τὴν παρὰ τὴν πραγμαλείαν ἕτερα
μάστιχα καὶ επαγγελλομένης. πῶσι δ' ἐν
ὅμοις κ' τὴν πρὸς ἑσπέρην ὁ ταμχοσρόης, ὅδε
ἀνδρεία ἔρωμαίων στρατῶν, εὐλαβεία δὲ μόνη,
καὶ τῇ ἐς θεὸν πίστις τῶν στρατηγῶν. Φθὺν δὲ καὶ
ὁ ἀδδαρμάνης καὶ ἀκερῶν ἐν τῇ μάχῃ
πρῶσις, καὶ πολλὰς τῶν οἰκείων δόξαλων.
καὶ ταῦτα ἀλαμκινδάρως καὶ ἀπεσοδόνι,
ὅς τῶν σκηνητῶν ἠγάγετο βαρβάρων, καὶ τὸν εὐ-
φράτιω ἐχ' ἐλομένως διαβῆναι πόσιμον,
καὶ συμμαχῆσαι τῶν μαυρείου κ' τῶν ἀπε-
ναίλιας σκηνητῶν βαρβάρων. ἀκαλαγώνισαι
ἡ τοῖς ἄλλοις διὰ τὴν τῶν ἵππων ὠκυτότητα,
ἔτε καὶ ἀλαμκινδάρως εἰς πρὸς ἐγκλεισθεῖν,
κ' ὅδε ἀπεναιλίας ἐν ταῖς ὑπαλώγαῖς παρ-
φθάνοντες. καὶ θεοδωρεῖος ὅς τῶν σκυθικῶν
ἐθνῶν ἠγάγετο, ἔδ' ἐν τῷ βέλως γενομένως, σὺν
ἡ καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν πεφθόγῳ.

Κεφ. κα'.

Περὶ δὲ μυσσῶν σημείων ἡ βασιλείαν μαυρείου.

ΓΕΓΟΝΑΣΙ ἡ καὶ θεοσημεΐα τὴν βασιλείαν
αὐτῶν παρὰ φθῶν δέσασιν. πῶσι δὲ τῶν νυκ-
τῶν, ἐπιθυμιῶν γε αὐτῶν τῶν ἀνακλήρων ἐ-
στῶσι ἐξ οἴκου τῆς ἀγίας καὶ πανάγως παρ-
θένης καὶ θεολόκου μαρείας, ὅς πρὸς τῶν θεο-
πολιῶν ἰερατικῶν παρὰ φθῶν δέσασιν, τὸ ἀμ-
φὶ τὴν ἰερατικὴν τράπεζαν παρὰ φθῶν δέσασιν πυ-
ροφλέκτον γέγονεν, ὡς καὶ πρὸς ἐκπληξιν
κ' θάμβῳ ἐλθεῖν τὸν μαυρείου, καὶ δέσσαι

A quos ex Perside abduxerat, integras in-
fulas & urbes, atque agros jam pridem
desertos incolerent, & terram quæ
prius inculca erat, fecundam redde-
rent: utque ex illis ingentes exercitus
conscripti fuerint, qui postea contra
alias barbarorum gentes strenue ac for-
titer depugnarunt: denique ut singulae
domus haberent, qui servilia munera
implerent, cum servi ac mancipia vilif-
simo pretio compararentur.

CAP. XX.

Quomodo Mauricius Tamchofroem & Addar-
manem, Persarum duces devicerit.

CONFLIXIT etiam cum præstan-
tissimis Ducibus Persarum, Tam-
chofroem scilicet & Addarmane, qui
cum ingenti exercitu in fines Roma-
norum irruerant. Quid autem ge-
stum sit & quonam modo, quibusque in
locis, scribant alii: aut à nobis fortas-
se in alio opere exponetur. Præsens e-
nim opus longe aliarum rerum narra-
tionem pollicetur. Cecidit nihilomi-
nus in ea pugna Tamchofroes, non
exercitus Romani fortitudine, sed Du-
cis eorum religione & in Deum fide.
Addarmes verò, ingenti clade acce-
pta & multis suorum amissis, conten-
tissime fugit: Idque tametsi Alamunda-
rus Saracenorum Dux prodidisset, nec
Euphratem amnem trajicere, & Mau-
ricio adversus Saracenos qui in hostium
acie erant, suppetias ferre voluisset.
Nam Saraceni, ab aliis superari non
possunt propter equorum pernicitia-
tem. Quippe qui nec comprehendi
possunt, sicubi conclusi fuerint, & re-
trocedentes hostem longe antever-
tant. Tametsi etiam Theodoricus Scy-
thicarum gentium dux, ne primum
quidem telorum jactum sustinuisset,
sed cum suis omnibus fugam arri-
pisset.

CAP. XXI.

De signis quæ Mauricio Imperium porten-
derunt.

SIGNA quoque divinitus ostensa sunt,
quæ Imperium eidem Mauricio præ-
nuntiarent. Nocte n. intempesta, cum
intra sanctuarium Ecclesiæ sanctæ & in-
temeratae virginis ac Deiparæ Mariæ,
quam Antiocheni Ecclesiam Justiniani
vocant, incensum offerret, velum alta-
ris conflagrare visum est, adeo ut Mau-
ricius ipse admiratione percelleretur,